

Előfizetési árak:
 A kiadóhivatalban átadás:
 Egész évre . . . 8 ft — kr.
 Negyedévre . . . 2 — „
 Helyben hazza kordica:
 Egész évre . . . 10 ft — kr.
 Negyedévre . . . 2 ft 50 kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 12 ft — kr.
 Negyedévre . . . 3 — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apacza u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó hivatalához intézendők.

Helyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, június 9.

Merész játék.

Csakugyan nem nevezhető másnak, mint merész játéknak az a rövidlátó politika, amit odaát a Lajthán tul a kiegyezés ügyében üznek. Ez a három esztendei huza-vona, két provizóriummal, egy ex-lex állapottal és a hirhedt szükségparagrafussal nagyon hozzájárult ahhoz, hogy a külön vámterületnek tisztán kormánypárti körökben is barátokat szerezzen.

Mikor a mult ősön elhangzott Dorozsmán Enyedi Lukács beszámolója, melyben oszlopos kormánypárti léte a külön vámterület hívének vallotta magát, meglepetés támadt a szabadelvű párton s megdöbbenés támadt Bécsben. El is küldték Lukácsot — négy hónapi tanulmányuttra a ködös Angliába.

Ma már nem áll egyedül Enyedi Lukács e véleményével a kormánypárton. Alig három nappal ezelőtt egy másik kormánypárti matador, Ferlicska Béni, a szabolcsi főispánnak, Bánffy vejének jelenlétében ugyanazt hirdette beszámolójában, mint nyolcz hónappal ezelőtt Enyedi Lukács.

A volt nemzeti pártnak ma a kormánypárt padjain ülő tagjai közül talán a nagyobb rész az önálló vámterület hi-

vének vallja magát. Ugron Gábor pedig egyenesen avval a programmal vonult be a parlamentbe, hogy párt-színezet nélkül egyesíti a közös törekvésben az önálló vámterület barátait.

És ilyen körülmények között azt kiáltja Magyarország felé az osztrák iparosok klubja, hogy: váljunk el!

Azt hisszük, hogy ez csak phrázis, melylyel ezek a jó urak nagy szorongatásban levő kormányuknak akarnak segítségére sietni. Erre ugyan rossz módot választottak.

Mert azzal immár mindenki tisztában van, hogy a gazdasági kiegyezés előnyeit ugyszólván kizárólag az osztrák ipar élvezi. A selejtes bécsi és cseh gyárak termékei hiába próbálnának gravitálni nyugat felé; a rendkívül fejlett angol, francia és német iparral ugyan nem konkurrálhatnak, — míg ellenben itt Magyarországon igen jó piacra találnak s országunkon keresztül igen olcsón és vámmentesen vihetik tovább azokat kelet felé.

Amit annyit hánytorgatnak elleneink, a magyar buzának másutt is akad olyan piacra mint Ausztria, mely anélkül is — bár elég különös — szintén vámmentesen engedi nyakunkra az olcsó és silány külföldi buzát.

De Magyarország ezzel nem törődve loyálisan teljesíti kötelességeit, melyet a

dualizmus, a monarchia érdeke s a korona kívánsága szab eléje. Ha azonban Ausztriából ilyen felszólítások jönnek, könnyen megtörténhetik, hogy megunva a folytonos huza-vonát, az örökös formula és kompromisszum keresést, — enged a csábító felszólításnak.

Bécsből most megnyugtató hírek jönnek, melyek a válság megoldását hirdetik; mindazáltal jó lesz odaát meggondolni, hogy nem jó játszani a tüzzel, mert olyat is lángba boríthat, aminek vesztét keservesen siratnak — a gyujtogatók.

A döntés.

Bécs, juni. 9. (Saj. tud. táv.) Minden jel arra mutat, hogy a döntés holnap fog bekövetkezni. Itt az a hír van elterjedve, hogy a magyar reszort minisztereket ma ide várják. (Budapesti irányadó körökben a magyar reszort-miniszterek utazásáról, vagy utazási tervéről mit sem tudnak.) Erre a hírre az adott okot, mert más részről azt is híresztelik, hogy a délután folyamán miniszteri konferenciák lesznek, a melyben Széll és Thun, valamint néhány osztrák resort-miniszter is részt fog venni. A tényállás az, hogy Széll Kálmán a maga elvi álláspontjából *nem engedett* és nem is enged lényegben semmit. Valószínű az, hogy az új kompromisszum egy pótlékból fog állani, amelynek természetét azonban titokban tartják. Lehet, hogy Széll Kálmán miniszterelnök holnap a döntés után azonnal visszautazik Budapestre; más revízió szerint pedig a miniszterelnök csak vasárnap indul vissza Bu-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Fellegvárak.

Irtá: **Hantke Emil.**

(Vége.)

Kis rózsaszín, selyem béléssű virágos tetejű dobozba tartogatja azokat a leveleket, amelyeket tőle kapott. Megvan mind a legelső től kezdve. De milyen furcsa is az élet! Honka a hegyes vidékről egy nagy alföldi városba került, ő meg a végtelen síkságu tájékról egy erdővel körülvárt völgybe. És Honkának nem barna, hanem szőke a férje. Egy nagy kővér ember. Ő nem tudná szeretni . . . Bezzeg az ő Tiborja! Igaz, hogy nem egész szőke, de milyen szép, kedves, jó, áldott egy drága ember. És hogy jár mindig a kedvébe. Olyannyira elszoktatta már, hogy minden kérését teljesíti. De hát szereti is érte nagyon. Hogyne, hisz ha mást nem, hát azt a göndör kis bajuszt, tüzes szemeket . . . Gyere csak te mókus . . . és felkapva az asztalról Tibor fényképét, csókokkal halmozta el.

— Jaj Istenem, hadd tegyem vissza, még meg látná . . . Ni szegény Husról egész meglepkeztem! Nem tudom elképzelni mi lehet. Hisz máskor oly vig, oly meglegedett, kedves és csevegő leveleket szokott írni; de a mostani . . . nagy változáson kellett neki keresztül menni. Csak tán nem az a csuf veres férje? De minek ment hozzá? Mert ugy kellett

lenni! Valami lehet az ilyen. Azért változott ő ugy meg! Olvassam csak el még egyszer az utolsó levelét:

»Édes aranyos Irmuskám!

Meg van még az emlékkönyved, amelyhez midőn a zárdából elváltunk ezt írtam: Álmodd az ifjuság szép álmait és ha felébredsz, a sejtett szerető karjai fogjanak át.

Akkor még magam sem tudtam e szavak igazi értelmét, de azért beírtam emlékkönyvedbe. Kérted te is tőlem magyarázatát . . . akkor nem tudtam, most már teljesíthetem.

Irod, hogy milyen boldog vagy házasságban. Én is azt hittem, hogy az vagyok. És csak most, annyi keserű tapasztalat után győződtem meg az ellenkezőjéről. Azt hiszem, hogy ef öldön nem is lehet boldog senki, legfeljebb a sejtett és hűn szeretővel tölthetjük el időnket. A boldogságnak csak parányi sejtelve meglegedetté teszi máskülönben sivar napjainkat.

Ugy-e milyen rózsás színekben festettem le jövőnket annak idején? Gyermeteg, de üde tisztaságu lelki világomban ugy képzeltem el mai állapotomat, amint azt egy férjjet odaadóan és hűn szeretői kész asszony elképzelheti. S a sivar jelen? . . . Engedd oh drága Irmuskám, hadd beszéljem ki magam. Hisz nincs senkim, akinek panaszkodhatnék. És féjdamainkat ha elpanaszoljuk, már az is enyhítő. De meg kinek panaszkodjak? Férjemnek? Akiről akarok! Vagy szüleimnek? Akik hozzá erőszakoltak!

Tanulj meg egyet szerencsétlen Honadtól!

Ne légy soha nagyravágyó. Szüleim — nem akarom őket okozni, nem mert szeretem és becsülöm őket — szerény viszonyok között éltek. Mint egyetlen gyermeküknek mindent megtettek. Minden kívánságomat azonnal teljesítették, jól-lehet a legszükségesebbet kellett maguktól megvonni.

Kikerültünk a zárdából. A fiatalság rajongva vett körül . . . S én bohó, annak a csendes, szótalan hivatalnoknak nem tudtam észrevenni komoly szándékait. Talán tudtam volna szeretni is . . . De hát egy hivatalnokné legyek? Én lettem volna az is, csak lennék olyan meglegedett, mint te, abban a kis erdei lakban. Hanem szüleim nem akartak róla tudni semmit. Ekkor történt, hogy jelenlegi férjem megkérte a kezemet. Szótalan, komor, magabavonult ember volt már akkor is. Most már tudom azt is, miért? — A fiatalság gyönyöreit a legnagyobb fokig élvezte. Hogy pedig fáradt idegeit kényelmes otthonban megpihentesse, házassággal váltotta fel a léhaság napjait. Én idegenkedtem tőle. Természetes is, mer ő 30-on tul volt már, én pedig 18 éves voltam. De szüleim váltig biztattak, később pedig már kértek, hogy ne szalaszszam el a jó alkalmat.

Engedtem. Teljesíttem kérésüket és magamra vállaltam az örömtelen és ma már kinteljes élet nehéz keresztjét.

Aztán tudtam meg, hogy szüleim már a tők szélén állottak. A tulságos jószág, mely az elkényeztetésig fajult, felemészttette minden va-

dapestre. Visszautazásának a dátuma még mindenestre bizonytalan, mert sok esetlegtől van függővé téve. Itt azt a hirt is kolpoltálják, hogy a magyar képviselőházat hétfőre fogják összehívni. Széll engedékenysége a bankkérdésre és a formulára nem terjed ki. De hogy előzenysége milyen természetű lesz, arra nézve a legszigorubb titoktartás uralkodik. Ma délelőtt Széll Kálmán sem a királynál nem volt, sem az osztrák miniszterelnökkel nem tárgyalt. Tegnap azonban a legnagyobb föltűnést keltette Bécsben az, hogy a két miniszterelnök nemcsak együtt vacsorázott, hanem aztán végig is kocsikázott Bécs utcáin.

Minisztertanács a szabadelvű körben.

A tegnapi minisztertanács, a melyet az előrehaladott esti órákban tartották a Budapesten időző szakminiszterek, sokféle kombinációra adott alkalmat. Mindenfelé koncedálják, hogy fontos hírek s jelentések érkeztek Bécsből a kiegyezési kérdésekre vonatkozólag. Ezek a hírek a melyeknek természetét titokban tartják, arra engednek következtetni, hogy az események oly ponthoz értek, a mely a döntést a közel jövőben már biztos kilátásba helyezik. Ezért vált szükségessé a minisztertanács is, a melyet tartottak és a melyen résztvett: *Horánszky* Nándor is. Érdekes epizódja is van ennek a tanácskozásnak. A közben ugyanis igen mozgalmas élet uralkodott. Mikor a miniszterek megérkeztek, körülvették és kérdésekkel ostromolták őket. De csakhamar visszavonultak a klub külön termébe, a hová *Horánszky* Nándort is beszólították, míg *Tisza Kálmán*t, a ki szintén jelen volt, *feltűnően mellőzték és az értekezletbe nem vonták be.* *Tisza Kálmán* kissé időzött még a körben, de később a *duzzogás* határozott kifejezésével arczán, kalapját vette és távozott.

Szóhoz jutott választók.

Nagyon jól ismeri mindenki azt a jogtipró régi uzust, melyet a kormány szolgálékü közegei a megyékben és városokban a szavazópolgárok lajstromának összeállítása körül követtek s mely egészen beillett abba az apparátusba, melynek segítségével annyi éveken át sikerült a nemzet közvéleményét meghamisítani

és a hírhedt rendszert fenntartani. Most, hogy az új éra beköszöntével *Széll Kálmán* a választók összeírásánál rendeletileg figyelmébe ajánlotta az illetékes tényezőknek a törvény- és jogtiszteletet, legott szembe szökik, az a nagy különbség, mely az szavazó jogosultak számánál mutatkozik. Váradon csaknem minden város részben egy harmaddal több a választó polgár mint régen. Különösen sok iparos neve vétetett fel a lajstromba *Ujvároson* s nem egy gazdaemberé *Velenczén.* Az adóhátalék már ezuttal sem jött tekintetbe s ennek is meg van a maga része a választók létszámának emelésében. Hajnalodik!

Széll és Thun urak vacsorája.

Budapest, június 9.

Ne méltóztassék hinni, hogy a vacsora a politikában olyan nagyon mellékes dolog. Vannak, a kik az evés-ivásnak ép olyan fontosságot tulajdonítanak a politikában, országok és nemzetek sorsának intézésénél, mint az életben. Sőt vannak, a kik nem egészen alaptalanul azt állítják, hogy vacsora közben nagy országos érdekeket is kényelmesebben és jobban lehet elintézni, mint konferenciákon és tanácskozáson, a melyeken az ellenállási erő nagyobb, a gondolkodás ridegebb, a kedély moroztatabb, sőt mérgeesebb. Az ellentétek is könnyebben kiegyenlíthetők vacsora vagy ebéd közben, mint egyébkor, miközben nem csekély fontossága van annak, hogy jó volt-e a vacsora vagy ebéd és kinek milyen étvágya volt hozzá.

Ime, a tegnapi nap egyik nagyon fontos eseménye is az volt, hogy a Bécsben időző *Széll Kálmán* miniszterelnök együtt vacsorázott gróf *Thun* osztrák miniszterelnökkel. A Bécsből érkezett tudósítások mind megegyeznek abban, hogy ennek a vacsorának politikai függő kérdéseinkre nagy hatása lesz és hogy ez a vacsora olyan vacsora volt, a melynek félig-meddig döntő befolyása lesz a kibontakozásra és így némiképen jogot formálhat magának ez a vacsora arra, hogy helyet kérjen a történelmi vacsorák közt.

Mert amit a külön és együttes kihallgatásokon a királynál el nem intézhetett egymással ő Felsőgénéll a két miniszterelnök, aminek a a nyitját a miniszterek tanácskozása közben az összes érvek kifejtésével meg nem tudják találni, azt — mint a jelek mutatják — megtalálták vacsora közben. Sőt annyira jutottak, hogy étkezés után elmentek a Práterbe egy kis szórakozásra. Annál fontosabb ez, mert hisz tudvalevő dolog, hogy 3 nap óta *Széll Kálmán* Bécs-

ben időzött, semmiféle érintkezés nem volt közte és gróf *Thun* között, sem politikai téren, sem társadalmilag. Ugy tettek, mintha nem is vennék tudomásul egymást. *Széll* nem kereste *Thun*t, *Thun* nem kereste *Széll*t. Sokan ehhez a nagyon feltűnő körülményekhez azt a kombinációt fűzték, hogy a politikai feszültség oly nagy fokra hágott, hogy immár átesapott a személyes térre is; a politikai antagonizmus átváltozott személyes antagonizmussá és a dolog illetén átalakulása folytán nincs is semmi kilátás arra, hogy az ellentéteket áthidalhatják.

Ennek a fényes czáfolata egyaránt demonstrálta tegnap a két miniszterelnök vacsorával, hogy igenis a társadalmi érintkezés meg van közöttük még most is, sőt e vacsorán megtalálták azt a kapcsolatot is, amelyet a két álláspont összeköttetésére oly régen kerestek.

Ebből kifolyólag kezdtek most beszűntetni a politikai hírforrások a félrevert harangok kongását is, mondván, hogy a roppant feszültség szűnőfélben van a két kormány és a két ország között. Sőt annyira mentek a csillapító hírek, hogy a feszültség teljes megszűnéséről is beszélnek, a mi mindenestre még korai, de éppen nincs kizárva, hogy igaznak bizonyuljon.

A kulisszák mögött pedig az történt, hogy a király belátván a feszült helyzet tarthatatlanságát, határozott óhaját fejezte ki *Thun* grófnak, hogy vagy reaktiválja az osztrák parlamentárizmust és kösse meg tiz esztendőre a kiegyezést Magyarországgal parlamentáris uton, vagy pedig tartsa meg a császárparagrafus-rendszert és fogadja el *Széll Kálmán* javaslatát lényegében. A döntést ugyanis a korona nem akarja magára vállalni és minden áron azt óhajtja, hogy a két kormány megegyezése a kormányváltozás elkerülésével — tegye lehetővé a kiegyezés megkötését.

Ez a kifejezett óhaj hozta össze valószínűleg *Széll* és *Thun* urakat vacsorára. A vacsoráival kapcsolatban kelt szárnyra a hír, hogy a döntés holnap lesz, miután *Széll* és *Thun* tegnap külön-külön egy-egy órai audiencián is volt a királynál.

Várjunk tehát holnapig. A bizonytalanság szinpadán van ugyan a nemzet már hetek óta. De azért csak várjunk holnapig. Mindenki érzi ugyan már azt az alpesi nyomást, a melyet a helyzet gyakorol a lelkekre, mindenki várja a kibontakozást, a mely fölzsabadítandó lesz a kedélyeket a nyomás alól. De azért a világ várhat holnapig. Mert azt hirdetik a kormányzat némely szócsövei, hogy holnap a döntés után (ha ugyan következik) *Széll Kálmán* miniszterelnök vissza fog térni Budapestre és alkalma lesz a jövő héten összeülő képviselőházban nyilatkozni bécsi utjának eredményéről.

gyonunkat. Világos tehát, hogy a gazdag, régi családból származó kérőt örömmel fogadták. Nem hiszem, hogy gondoltak volna leányuk boldogságával. De nem kárhoztatom őket. Leányuk boldogsága lebegett akkor is szemük előtt, mikor a könnyörtelen szenvedés karjai közé dobták.

Az oltártól eljövot elszállt a fényes, ragyogó álom, a zárda falai közt festett rózsaszínű kép és mi maradt utána? egy durva vászonra festett disztis. A boldog házias élet lát-szatával bíró külszin szemfényvesztő csillogása.

De minek folytassam tovább?! Elbírod ugy is képzelni azt az életet, melyben nekem kegyetlen részem van. De elgondolom, hogy ha oly szerény és megfelelő viszonyok közt nevelkedtem volna fei, mint a milyen tőlünk áldozatok árán kikerülhetett volna, bizonyára nem ez lenne életem sorsa... De azt mondtam, hogy elég... Befejezem soraim. Az vigasztal csak, hogy érzem, miszerint nemsokára vége lesz bánatnak, bunak. Nem testileg, de lelkileg vagyok beteg. Aztán majd csak eljön a megváltás órája: a halál!

Hát nem félsz a haláltól? kérde megremegve. Oly ifjan, életerősen, a megnyugvás, az enyészet után vágyakozni? Bizony Irmám engem az élet már oda nevelt, hogy így okoskodjam: Aki fél a haláltól, az elvesztette az életet... Látszik, hogy asszonyi logika... Hát mi elveszteni váiom lenne nekem az életben? De most már csakugyan elég... Isten

áldjon meg édes Irmám! Gondolj néha rám is. jobbat nem kívánhatok, mint ha azt mondom: légy oly boldog, mint a mily boldogtalan a te Itonád.

A szél még rejtelmesebben fuj az erdő ágain keresztül. Fagyasztó sivitása a szobákba is behatol. A kályha lobogó lángja halvány világot vet a kis asztal felé. A szép Farkasné pamlagon ül. Lehanyatló kezében egy levelet szorongat és némán mereng maga elé.

A tűz lobogó fénye a szemében rezgő könnyecseppekben török meg.

Képzetele lázas alakokat űz maga előtt. Felül előtte a képzelt gyermek agy szüleménye, a higgadtan fontoló érett ész riasztó valójával. És a tűnő, elmosódó árnyak vonásai mind olyanok, mintha szegény Iust látná maga előtt.

Lázas izgatottsággal várták Farkasék a délutáni vonatot. A jó mama ugy irta, hogy akkorára fog megérkezni. Hadd lássa már egyszer menyecske lányát, hadd mondjon el nekik oly ujságokat, amit még nem tudnak.

De mily soká érkezik a vonat.

— Tibor lelkem nekem nincs türelmem dolgozni, pedig elővettem már mindent.

— Én is ugy vagyok. Mindig az óráit nézem, hogy messze vagyunk-e még. Igazi! Megnézem megjötték-e a friss lapok.

— Ejnye, hogy nem is jutott eszünkbe hamarabb.

Pár percz mulva jött vissza Farkas az irodájából. Kezében az ujságokkal.

— Nesze lelkem. Itt van a te ujságod, én meg át nézem az enyémet.

Aztán elkezdtek olvasni. Farkas egész kényelmesen, szivarra gujítva helyezkedett el, hogy átnézze az öt érdeklő dolgokat.

Alig olvastak pár perczet, Irma a fájdalmas meglepetés hangján kiált fel:

— Szent Isten! Nézd csak Tibor... Itonka meghalt...

— Dehogy... hisz... talán...

— De nézed: Kürthy elemérné szül. Vámos Itonka... Ó az... szegény.

— Igazán egész meg vagyok lepetve. Hát hogy lehet az, hogy mi csak innen tudjuk meg?

— Istenem! tehát mégis ez lett szegénynek a vége... De ilyen hamar. Nem is gondolta volna az ember... Drága Itonkám!...

— De édes Irmám, ha ez volt az ő végezete... Elég fájdalmas, hogy ily fiatalon...

— Milyen jól voltak egymással. Egy szív, egy lélek... és én még sem lehettem ott nála, mikor örökre lehunyta szemeit. Elgondolni is oly borzasztó és szinte érzem, hogy ettől a váratlan gyászhiértől szinte rosszul érzem magam.

— De édes Irmám téged nem illehet önvád, mert ha csak sejted is, hogy szegény Itonka ennyire van, bizonyára meglátogatód.

— Meg én. Mikor nem volt senkije sem akivel

Válasz H. H. urnak.

Köszönöm f. hó 8-án kelt s a »Tiszántul«-ban megjelent b. sorait, melyekből teljesen tisztán látom, hogy Nagyságod nem a biztosító társaságok ellen, hanem a gazdaközönség érdekében szólott s hogy majdnem sikerült a szövetkezeti eszmét megvédenie mindannak dacára, hogy ez és ezen a téren véghetetlen nehéz dolog.

Amidőn ezt készségesen konstátálom, engedje meg megjegyezhetnem, miszerint a bemutatott statisztikát ösmerem, tisztelem, de helyes számítás alapjául, a tények, a gyakorlat és tapasztaláson épült meggyőződéseim irányítójaul nem fogadhatom el, mert:

Németország példáját nálunk felhozni nem lehet, nem mert ott általában minden vidék és egyén biztosít, míg nálunk a nagy uradalmak és a jégverés által alig, vagy abszolúte nem sújtott vidékek nem igen áldoznak e célra és nem is biztosítanak akkor sem, ha a mostaniaknál sokkal olcsóbb díjakat alkalmaznának is a társaságok, a mint nem biztosítottak akkor sem, midőn a versenyt a díjakat jóval a felsorolt díj és kár százalékán alulra is szállította. Ezt teljesen igazolva látjuk, ha megnézzük, hogy hazánkban például amidőn az Első Magyar díjai 1886-tól 98-ig 100 frt értékű buza után vidékek szerint 80 frttól 2 frt 40 krig voltak, aránylag is sokkal több érték lett 2 frt 40 kr. mint 80 krral biztosítva, tehát a 80 kr. mely még a németországi 0.99 százaléknál is alacsonyabb volt, alig lett igénybe véve, mert a jégtől kiméltebb vidék nem biztosított, pedig ezen 80 krból még mennyi lett levonva mint gazdasági egyleti jutalék stb. stb. engedmény czimén.

Hogy az Ön által felhozott statisztika mennyire alapos és pontos, azt igazolhatom azzal, hogy a megemlített Első Magyaránál 2 frt 49 kr. átlagos díjat hoz fel, holott tényleg ennél sokkal alacsonyabb a díj a buzánál, vagy talán az átlagos díjnál az összes osztályokat keverték össze, felvették a nagy uradalmak magas dohánydíját, de nem vették figyelembe, hogy ezek kevés vagy *semmi* kalászt nem biztosítottak?

Arra, hogy a biztosító társaságok nyertek vagy vesztek-e a jég üzletben, helyesnek tartja-e Ön uram az Ön által jelzett statisztikát akkor, midőn az csak azt jegyzi fel, hogy mennyi volt a díj bevétel és mennyi volt a kifizetett kár? Tessék a kifizetett kár összeghez hozzá venni a szerzési, kezelési és kárbecslési költségeket és akkor tessék e részben statisztikát csinálni.

Hogy ebben igazam van, sajnosan igazolják a jég biztosítás terén elbukott, meggyengült biztosító társaságok és szövetkezetek s a szövetkezetek által beszédelt pótdíjak, vagy mivel

közölhette volna bánatát. Az is ölte meg őt... Irgalmas Isten! ki nem megy a fejemből.

— Vigasztalódj édesem. Lehet, hogy még megváltás volt rá nézve a halál...

— Az biztos... de az embert ez a váratlan hír mégis megindítja. Szegény Iluskám.

— Nézd Irmám ne izgasd úgy fel magad. Gyerünk ki sétálni míg a mama megérkezik. A hűs levegő majd lecsillapítja felzavart idegeidet.

— Hát menjünk... Szegény Ilus te már befejezted. Nem féltél a haláltól és mégis elvesztetted az életet. A balsors még bölcselkedővé tette szegényt. Mennyivel boldogabb volt akkor, mikor festette előttem a jövő édes titkait. Ki gondolt még akkor búval, szenvedéssel. Milyen őszinte szeretettel írta emlékkönyvembe mikor elváltunk: Almodd az ifjuság szép álmait s ha felébredsz a sejtett szerető karjai fogjanak át... Köszönöm édes jókívánataidat, beteljesültek. Hála legyen Istennek boldog vagyok. — Ugy-e édes Tibor egy szép koszorút küldünk a halott sirhalmára? — Igen édesem. Hadd aludja boldog álmát a te hűséges szereteted alatt.

— Az égen arra nyugat fele az alkony sötét szürkülete terjedt.

Az erdő mélye már fekete volt. A szomorú zörgő zugásba, amit a szélről mozgatott fák gályai okoztak, bele-bele olvadt egy lassú susogás: Nyugodj csendesen... pihenj örökre...

Uraságod az Első Magyarra hivatkozott, tehát annak mérlegei. Hosszadalmas lenne a mérlegeket sorra elővenni, de mégis az utolsó három évit ide igtatom: 1896-ban 76,418,591 frt 71 kr. után díj bevétel volt 1,590,319 frt 23 kr., kár lett fizetve 1,286,268 frt 18 kr. és mégis 262,699 frt 44 kr. veszteség volt a jég üzletben.

1897-ben ezen számok így képződtek: 81,271,097 frt 90 kr. után 1,742,690 frt 78 kr. — 1,539,003 frt 49 kr. és mégis volt 447,932 frt 43 kr. veszteség.

1898-ban 100,000,000 frton felül volt a biztosított érték, a díjbevétel 2,026,288 frt 95 kr. és a kifizetett kár 3,726,718 frt 36 kr. volt.

Ezek a körülmények és számok szerintem biztosabbak mint a hivatalos statisztika és ezen körülmények és számok alapján mondtam mit mondtam és nézetemben nem ingatt meg uram azzal, amit mondtam.

Hidje meg uram, hogy midőn tegnapelőtti soraimat írtam nem egy biztosító-társaság fázása volt, ennek igazolására legyen szabad megjegyezni, hogy a hatalmas Első Magyar még nagyobb hidegben sem fázik s hogy szerény magam nem mint biztosítási hivatalnok, hanem mint eszanádmezei földbirtokos, aki sokat fáradtam a közügy és a nép érdekében, aki sokat foglalkoztam szövetkezeti ügyekkel és több sikerben részem is volt, — írtam meg véleményemet.

Igen örvendenék, ha uraságodhoz szerencsém lehetne, mert talán együtt üdvösebb dologt végezhetnénk mint a most lefolyt kis polemiaival egymás ellen.

Nagyvárad, 1899. június 9.

Tisztelettel

Glac Antal.

Dreyfus sorsa.

Ugy látszik a Dreyfus-párt még mindig nem bizik a sikerben, mert a kitörő ujongás helyett újabb gyanúsításokat kolportálnak.

Még az sem bizonyos jóformán, hogy névleg kikből fog állani a rennesi hadi törvényszék, máris szalad a hír a sürgöny ügynökségek útján, hogy a gonosz katonaság (csuda, hogy nem a — jezsuiták) újabb fordulatokban töri a fejét s összeesküvést sző, hogy Dreyfust újra elítéljék.

Szinte gyengének tetszik az az igazság, amelyet ennyire kell pólyázni, hogy meg ne hüljön.

Szó van mélyre hatóbb zavargásról, illetve elégedetlenségről is Franciaországban, mely a kormánynak is súlyos gondot okoz.

Ez a hír mindkomolyabb jelleget ölt. Legalább erre mutat a politikai küldöttségek járás-keleése a kormánynál, valamint az a körülmény, hogy egyik polgármester megfogadta a semmitőszék ítéletének plakátok által való kihirdetését.

A tudósítások következőképpen szólnak:

Páris, jun. 9. A republikánus csoportok Dupuy miniszterelnöknél járt küldöttségnek egyik tagja a Le Petit Bleu-ban megzafolja azt a híresztelést, hogy a küldöttség gyanus köztisztviselők listáját be-terjesztette a miniszterelnök elé és megzafolta neki, milyen irányt kövessen. A küldöttség beírta azzal, hogy rámutatott a helyzet komolyságára és tiltakozott bizonyos dolgok ellen, a melyek gyöngeségre vallanak.

A Figaro értesülése szerint a kormány tagja helyeselték azt a választ, a melyet a miniszterelnök a küldöttségnek adott. Ugyane forrás szerint a minisztertanács tegnapi bizonyos rendszabályokat állapi-

tott meg a végre, hogy a republikánus intézmények tekintélyét biztosítsa.

Több lap azt a kósza hírt regisztrálja, hogy miniszterválság van küszöbön.

A rendőrprefektúra megengedte, hogy az automobil-klubot újra megnyissák.

Demange, Dreyfus védője, ugy nyilatkozott, hogy a haditörvényszék előtt való tárgyalás nem lesz augusztusnál előbb. A védő tehát a kamara ama határozata értelmében, hogy hadbírósi előnyomozás esetén a vádlott mellé védő rendelendő ki, Dreyfus-szal mindjárt megérkezése után fog érintkezésbe léphetni.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Junius 10. A városi épületek eladása tárgyában kiküldött bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.
Junius 10. Gimnazisták juniálisa a Felix-fürdőben.
Junius 11. Kerékpár virágkorzó a Sporttéren, délután.
Junius 14. A kath. kör mulatsága a Püspök-fürdőben.

* **Eskü a bíbornok előtt.** A tegnapi nap folyamán két rendbeli ünnepélyes eskü-letétel ment végbe a rezidenciában. Először *Csomák János* furta plébános tette le a bíbornok kezébe az esperesi esküt, mint a bárándi kerület új esperese, majd *Tárkányi Péter* új-kigyósi plébánostól vette át ő Eminenciája a plébánosi esküt. Sok szerencsét lelkészi magasztos hivatásukhoz. Ad multos annos!

* **A miniszter válasza.** Nagyvárad városa pár százezer forinttal olyan monumentális palotát emelt az állami főreáliskola részére, a melynek az egész országban alig van párja. Ezen kívül tetemes összeget költ évenként a fűtés és világitásra s készpénzben évi 4000 frtot fizet a fentartáshoz. Nagyvárad városának nagy kiadása van ezen kívül a közoktatásra s ez indította arra, hogy szabadulni akar a reáliskola révén ránehezülő nagy tehertől. Feliratot intézett a tanács a kultuszminiszterhez, a melyben felajánlották a reáliskola épületét örök tulajdonul az államnak s ennek fejében kérték, hogy mentessék fel a város minden további hozzájárulástól. A vallás- és közoktatásügyi miniszter már válaszolt a felíratra. Kijelenti, hogy az állam szerzett jogokat nem adhat fel. Az épület és a telek ugyan a város tulajdonát képezik, ez azonban nem alterálja azt, hogy a reáliskola feladatát teljesítse. A város ajánlatát tehát nem fogadja el.

* **Nyugalmazott táblabíró.** *Ádám Dénes* kolozsvári ítélőtáblai bíró saját kérelmére nyugdíjaztatott s ez alkalomból a király részére érdemei elismerésül a harmadosztályú vaskoronademet adományozta.

* **Báró Döry József arcképe.** Néhai báró *Döry József* főispán iránti kegyeletből Nagyvárad város törvényhatósága elhatározta, hogy a városház közgyűlési terme számára megfesteti az elhunyt főispán életnagyságu arcképét. Hálafelelő akarta a törvényhatóság ezzel leírni azon jeles férfit, kinek nevével, működésével össze van fűzve Nagyvárad újabbkori fejlődése. A festmény tegnap érkezett meg Nagyváradra, díszes keretben. A hatalmas kép díszmagyarban ábrázolja az elhunyt főispánt, igen hasonló minden vonás az arcon, a melyen szelíd lelke tükröződik vissza. A képet *Bihari Sándor*, Nagyvárad genialis művésze festette. A városi tanács egyelőre a régészegylet Muzeumában helyezi el, hogy a közönség könnyebben megtekinthesse.

* **Elnökválasztás a koldusápoló egyesületben.** B. e. *Winterhaller* Antal apát-kanonok elhunytával a koldusápoló egyesület elnökét vesztette. Az új elnök választására rendkívüli közgyűlést hirdet most az egyesület ideiglenes vezetője s minthogy az idő rövidségénél fogva meghívó szétküldésére idő nincs, ennél fogva az egyesület tagjai ez utólag hívatnak meg. Vették ugyanis a következő meghívót:

Meghívó.

A Szt. Lászlóról nevezett nagyvárad-i fimenedekház és koldusápoló egyesület tagjait folyó hó 11-én, vasárnap délután 6 órakor az egyesület helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre, melynek tárgya: elnök, alelnök és egy választmányi tag választása, van szerencsém meghívni.

Nagyvárad, 1899. június 9.

Dr. Hoványi Gyula,
helyettes elnök.

* **Mezőkeresztes vanja.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a kereskedelmi miniszter engedélykérését Mezőkeresztes község részére, mely szerint a miniszter annak fejében, hogy az országutól a vasútállomásig a község koczka-köbúrkatot létesít, vámszedést engedélyez az állomásra vitt és onnan leadott áruk után az út fenntartására és az e célból felvett költségek törlesztésére.

* **A muzeumi képtár gyarapodása.** Muzeumunk képgyűjteménye 1896. a megnyitás esztendeje óta valóban örvedetesen gyarapodott. Azóta már két kolosszális olajfestmény került a nagy terembe, egy pompás Rubens másolatot kaptunk (Tisza Kálmántól), végre 5 arcképet B. Papp Anna urnától s 7 festményt megb. Zeley kanonok hagyatékából. Legközelebb az Országos Képtárból miniszteri rendeletre a következő négy olajfestményt fogjuk megkapni: Mihalik Dániel: *Éső után*. Both Menyhért: *A nő*. Poll Húgó: *Bretagne*-ban. Vajda Zsigmond: *Szilágyi Erzsébet*. E négy modern festmény 96-tól kezdve szerepelt a kiállításokon, s pl. Vajda képe meglehetősen érdeklődést keltett. Egyébiránt a képek részletes, kimerítő méltatása majd akkor fog bekövetkezni, midőn azok muzeumunk falait fogják ékesíteni. Egyelőre jónak látjuk újból hangsúlyozni, hogy midőn országszerte folyik a mozgalom, még pedig legfelsőbb helyről támogatva a művészet népszerűsítése iránt Várad közönségének érdekében áll újból bizonyítani, hogy valóban olyan intelligens és művelt mint amilyennek vallja magát. Az egyesület a rendelkezésére álló csekély anyagi eszközökkel is annyit tett a művészet érdekében, hogy valóban sokkal tömegesebb anyagi és erkölcsi támogatást érdemel, mint amilyenben eddigéle része volt.

* **Pályázatok.** A nagyvárad-i kir. itélőtábla kerületében egy joggyakornoki állás betöltendő 2 hét alatt, a nagyvárad-i m. kir. dohányárú raktárnál egy segédügyi állás betöltendő 2 hét alatt.

* **Közegészségügyi ülés a városházán.** Nagyvárad város közegészségügyi bizottságának tagjait van szerencsém a vasárnap, június 11-én délelőtt 11 órakor a városház termében tartandó ülésre meghívni. Nagyvárad, 1899. jun. 9-én. Dr. Grósz Albert, elnök. — Mint értesülünk, az egészségügyi bizottság a megüresedett városi főorvosi állás betöltéséről is fog tanácskozni, jóllehet, hogy a kinevezést a főispán eszközözi.

* **Requiem Echerolles Sándorért.** Az újvárosi plébánia templomban néh. Des *Echerolles* Kruspér Sándor lelkiüdvéért a gyászmise ma d. e. 9 órakor fog megtartatni.

* **Polgárok deputációja a miniszternél.** A sertésvásár ideiglenes elhelyezésének kérdése még korántsem befejezett dolog a csütörtöki közgyűlés határozatával, a mely szerint a sertés vásárt ideiglenesen az áruraktár és Pecze

közötti területre helyeznék el. Tudvalevőleg *Horváth* Ferencz és még több polgár az iránt adtak be kérvényt Nagyvárad város törvényhatóságához, hogy a felesleges kiadások elkerülése, de más szempontokból is, már most ideiglenesen a ló- és barom vásártér mellé helyezték. Hogy ez volna a leghelyesebb, azt nem dönti meg az a 9 szavazat, a melylyel a tanács javaslatát elfogadták. A *Horváth* Ferencz és társai kérelmüknek helyességét elismerte az országos állategészségügyi felügyelő, a közgyűlésen olyan tekintélyes városatyák szólaltak fel e mellett, mint dr. *Hoványi* Géza, *Hlatky* Endre stb. Mivel ennek daczára a közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el, a *Horváth* Ferencz és társai kérelmét pártoló polgárság nem nyugszik meg a közgyűlés határozatában, hanem deputációt küld a miniszterekhez. Ott fogják előadni érveiket szóval is, azon kívül kérvényt adnak át, amelyben az eddiginél még hathatósabb indokokat hoznak fel a közgyűlés határozata ellen. Értesülésünk szerint a törvényhatóság tagjai közül többen meg fogják felelkezni is a közgyűlés határozatát.

* **Bosszuálló román.** Véres eset színhelye volt tegnap este *Meisel* Ferencz várad-velencei fűszerüzlete. Egy nem a legjobb hírnévnek örvendő román napszámos ember állított be a már említett időpontban a kolozsvári-utca dereka táján levő és a vevők által sűrűn látogatott kereskedésbe és valami apró portékát, dohányt stb. vásárolt ott magának igen csekély összeg erejéig. Mikor a boltos vevőjének a pénzből visszaadni akart, ez nem fogadta el a visszajáró összeget azt erősítvén, hogy 5 forinttal fizetett. Ez a nem épen ismeretlen és sokszor sikerrel kecsegtető taktika annyira kihozta sodrából a kissé heves természetű kereskedőt, hogy az emberre pár ütést mért és őt üzletéből kitaszította. A felfurcsult ember azonban kalapja visszakérésének ürügye alatt nemsokára visszavért. A kereskedő mitsem sejtve adta át a látzólag megbékült embernek kalapját, a ki még hangos „mulczám”-mal adózott érte a kereskedőnek. Az ajtóban azonban bosszútól égő arccal fordult vissza és előrántva a ruhája alatt rejtvegetett követ azzal *Meiselt* hatalmasan fejbe vágta. Az alattomosan megtámadott kereskedőnek vastag sugárban szökkenett szét a vére az üzletben és kevéssel aztán földre rogyott. Az első orvosi segélyt dr. *Barna* Ármin nyújtotta a súlyosan sebesültnek, bekötözve annak sebeit. Az orozva támadó oláh a nagy zűrzavarban eltűnt a véres tett színhelyéről, mivel azonban notórius ember, valószínűleg hamarosan a rendőrség kezébe kerül. A sebesült kereskedő állapota a mai nap lényegesen javult.

* **Nagyvárad a marosvásárhelyi Kossuth-szobor leleplezésén.** Mint arról tegnapi számunkban megemlékeztünk a városi közgyűlés felhatalmazta a polgármestert, hogy a marosvásárhelyi Kossuth-szobor leleplezésén a város képviseltetéséről gondoskodjék. A polgármester akadályoztatva lévén a képviseltetéssel, *Rácz* Mihály főügyészt s *Szokolay* Tamás törvényhatósági bizottsági tagot bízta meg, kik ma este utaznak el a szobor leleplezésére.

* **Az Etsedy-atelierből.** Az *Etsedy* Albert által legutóbb festett és ezzel egyidejűleg ki is sorsolt képet *Kováts* Gyula asztalos mester nyerte *Lilla* névvel.

Igazságszolgáltatás.

A ki testvérét megbüntetni kéri. Lepedőben, haldokolva czipeltek tegnap a tárkányi emberek egy öreg asszonyt a törvényszék elé egy kis bűnyben. Az asszony már elmúlt nyolczvanöt éves, tehetetlen, nyomorék s szélütött s becsületesen eltöltött élete után most került a vádlottak padjára, — illetve a tör-

vényszék elé, mert a vádlottnő a vádlottak padján ülni sem volt képes.

Az asszonyt *Karácson* Katalinnak hívják s a bűne az, hogy kis földjét kétszer adta el.

A vádló saját testvére volt, aki mikor megkérdezték, hogy kivárja-e a nyomorék nővére megbüntetését? — noha neki a második eladásból kára nem volt, a felelete ez volt:

— Kivánom!

A törvényszék a perbeszéd meghallgatása után *Karácson* Katalin egy havi fogházra, a másodszeri vevőt *Mikló* Sándort pedig, akinek tudomása volt az első eladásról, 14 napi fogházra ítélte.

Az angyalsinálók. Förtelmes váddal terhelve ült tegnap egy fiatal tizenhétéves leány a vádlottak padján. *Lakatos* Róznak hívják a leányt, ártándi lakos s a bűne az, hogy megakart szabadulni bűnének gyümölcsétől s ezért nagyanyjának a tudásával felkeresett egy kuruzsló asszonyt Bereghöszörményben, özv. *Fülöp* Jánosné, aki segített is a leányon. A magzatot azután a nagyanya elásta a pin-czébe, ahol a törvény emberei meg is találták.

Ezen esetből kifolyólag a nyomozat megindult *Fülöp* né ellen s *tizenkét* hasonló esetben folyt ellene a vizsgálat, azonban csak ez esetben lett vád alá helyezve. A leányok, kik nála megfordultak, a következők: *Lakatos* Róza, *Bonczos* Ágnes, *Vád* Erzsébet, *Debreczeni* Ágnes, *Pápa* Erzsébet, *Katona* Judit, *Szabó* Erzsébet, *Martyi* Róza, *Farkas* Vilma, *Balogh* Zsófi, *Lázár* Erzsébet és *Nyári* Zsófi.

Az öreg asszony *Fülöp* né már megbűnhődött rettenetes vétkéért, — megőrült, s most az Angyal-mezőn ápolják s így a földi igazságszolgáltatást elkerülte.

A törvényszék a tárgyalást megtartotta, amelynek végével *Pop* Aurél kir. alügyész a vádlottat a magzat elhajtásban s a gyermek ölésben kérte büntésnek kimondani, míg a védő *Dési* Géza dr. felmentést kért.

A törvényszék azonban, mivel az orvosi vélemények eltérők voltak, az iratokat a budapesti orvosi tanácshoz felülvizsgálat végett felterjeszteni rendelte s így a tárgyalást elnapolták.

Az Engel—Splényi ügy vizsgálata közeledik a befejezéshez. *Oláh* bíró mind kihallgatta már azokat a rendőrtisztviselőket, magát *Kudnay* Béla főkapitányt is, a kik az Engel-czég borhamisítási perévei foglalkoztak. Mára a pécsi milliomos czég tagjait, *Engel* Mihályt és *Engel* Adolfot idézte meg, de csak az előbbi jelentkezett délig. Ekkor megkezdte aztán *Engel* Mihálynak a kihallgatását. A vizsgálóbíró már csaknem valamennyi tanuval végzett s így már legközelebb beterjeszti az aktákat a törvényszékhez, a mely báró *Splényi* Ödön rendőrtanácsos ellen tervbe vett bűnvizsgálat kérdésében azonnal döntené fog.

Előadó: *Harmathy* Károly.

- 1506 Zsuzs János s. t. közokirathamisítás.
- 1507 Kiss József s. t. lopás stb.
- 1554 Bodnár Andrásné, gondatlanságból okozott emberölés.
- 1598 Raván Juon s. t. testi sértés.
- 1629 Vertheim Salamon s. t. csalás.
- 1647 Bács Györgyné s. t. zsarolás.
- 1648 Koraj János Lika, testi sértés.
- 1663 Gyerman Tógyer, orgazdaság stb.
- 1664 Tripp Mitru s. t. magánlak sértés.
- 1620 Bakó Róza, becsületésért.
- 1695 Munk Henrik,
- 1727 Pap János, hatóság elleni erőszak.

Előadó: *Dr. Marienesku* Athanasz.

- 1080 Nagy Zsuzsanna — Pálfi Sándor.
- 1081 Ökrös Bálint — Nagy Julianna.
- 1083 Mózes Mária — Veres György.
- 1084 Kolozsi Rebeka — Antal Mihály.
- 1096 Megyeri Julianna — Kelemen János.
- 1087 Ungatinszky János — Hrabovszky Eszter.
- 1088 Tóth Julianna — Szabó Antal.
- 1107 Belicza Zsófia — Valastyán János.

Előadó: *Dobosfy* Alajos.

- 803 Kelle Judit — Galik János.
- 916 Ignuczka Lena — Endrejka Pével.

920 Emperl Ernő — Koczor P. János s. t.
958 Birta Mária — Popovits György.
985 Petrován Tódor — özv. Petrován J.-né.

Előadó: *Fráter Imre.*

647 Ötvös Károly — Sági István.

Előadó: *Bócz Géza.*

1018 Madarász József s. t. — Madarász István és társa.

1045 Kosztucz Papp Péter — Kosztucz Papp M. és társa.

1118 Özv. Lazurán Vaszaline — Illés Vaszali s. t.

Előadó: *Dr. Járossy Károly.*

776 Szima István — Nyika Gábor.

1400 Stein Sámuel — dr. Berkovits Ferencz.

1493 Belkas Mariska — Lőrincz János s. t.

1382 Schwartz Bernát — Herczeg Jenő.

1390 Miklóssy József — Domsa György.

1391 Nagyszabeni általános takarékpénztár — Reich B. Károly.

1392 Nagyszabeni általános takarékpénztár — Reich B. Károly.

1410 Szima István — Nyika Gábor.

Előadó: *dr. Gedeon László.*

911 Aszleu Juon — Golea Nikola.

926 Gál János s. t. — Vaigel Mihály.

911 Ifj. Kovács Rohoska Gy. — Kovács Rohoska János.

957 Mos Buna — Frei György.

1388 Bayersdorf s. — Biach Berzeviczy Béla és neje.

1398 Dr. Vallner Ödön — Somogyi János.

1469 Kohn Adolf — Paksy Márton.

1464 Rácz Márton — „ „

1466 Gyure Mátyás s. t. „ „

1428 Aradi polgári tkptr. — Barth Róza.

1429 „ „ — Barth Lajos.

Előadó: *dr. Imrik Péter.*

1174 Szabó István — Halász Imre.

1189 Glück Henrik — Fülöp József és neje.

1397 Beck Gusztáv — özv. Szabó Istvánné.

1408 Kutui Gyula — dr. Lövi Izsó.

1366 Hureczán Tótyer — Vallisch Antal s. t.

1367 Hureczán Lázár — „ „

1427 Bonts Varsané — Krecsunás György.

S P O R T.

Virágkorzó Nagyváradon. A mai nap alkalmával érkeznek az idegen városok sportkedvelő barátjai városunkba és részt vesznek az este 9 órakor tartandó lámpion menetben. Gyülekezés a Sport-téren fél 9-kor. Délután 6 órakor négyülékes kerékpár fog a városban cirkálni, a mi nagyon érdekes látvány. (A lámpion menetben részt vehet minden kerékpáros) A virágkorzót táncmulatság fejezi be. A táncsterembe külön belépti jegy nem adatott ki, a rendes tribün és páholy jegyek elegendők a táncsterembe lépéshez.

MULATSÁG.

A diákok nagy napja. A legnépesebb s a legsikerültebb tavaszi mulatság minden esztendőben a gymnazisták majálisa, amely az idén ma lesz megtartva a Félix-fürdőben. A diákok az idén ismét igen nagy számban jelentkeztek — mintegy 180-an — a kik reggel 6 óra után gyülekeznek a gymnazium torna termében, honnan lobogókkal s zenekísérettel mennek ki a vonathoz. A napot a diákok szórakozással töltik, délelőtt együtt ebédelnek, este pedig táncz lesz. A figyelmes rendezőség gondoskodott mindenről, így külön vonatról, mely éjjel 2 óra után indul.

TANUGY.

Ipariskolai vizsgálatok. A nagyvárad-i szakirányú iparos tanonciskolában az évvizsgáló vizsgálatok június hó 10-től június 23-ig tartanak meg a rendes előadási helyen és időben. — Ezen évvizsgáló vizsgálatokra a t. tanonc-tartó mester urakat és az érdeklődőket tisztelettel meghívja. Nagyvárad, 1899. jun. 9. Az iparisk. igazgatóság.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Szombat: *Paraszt becsület. Rózsatövis. A mosoly.*

d. u. *Tündér Ilona.*
Vasárnap: este *A cigány.*

A baba. *Audran* mester bájos operettje tegnap ötödször kerül színpadra, mely alkalommal *Perényi* Margit az operett s a szintársulat babáját virágkosarakkal jutalmazták kedves játékáért. Az előadás külsőben a soha meg nem szűnő telt ház előtt meglehetősen unottan ment.

Szerdahelyi Ferenczet De la Chanterelle br. szerepében *Vendrei* Ferencz váltotta fel kevesebb szerencsével már t. i. a hangot illetőleg, mely sehogysem akart hajlani és főképp emelkedni úgy, amint azt *Vendrei* akarta. No de *Vendrei* elég rutinirt színész ahhoz, hogy helyre hozza, hol a hang tán vétett — a játékban.

Három darab egy estén.

A mai színházi estén 3 darab is kerül előadásra, előzőleg két dramolett, ifj. *Szász* Károly »A mosoly« és *Karácsonyi* Aladár kolozsvári egyetemi hallgató »Rózsatövis« című dramolettjei, gyöngyök könnyűek között. Irodalomtörténetileg annyiban érdekesek e magyar dramolettek, mert a francia lever de rideauk mintájára csak most kezd e műfaj nálunk kifejlődni. A mosolyban a főbb szerepeket *Bajor* Róza, *Vágó* Béla, a Rózsatövisben *Hatala* Györgyike és *Turchányi* Olga játsszák. Az estét *Paraszt becsület* fejezi be, *Mascagni* invencziósus, gyönyörű operája, melyben *Korányi*, *Perényi*, *Szekely*, *Fehér* és *Mezei* énekelik a kitűnő szerepeket.

REGÉNY-CSARNOK.

NEM HIÁBA.

Irta: *Neidegg*, fordította: *Szirtes*. 31

Starkenbach Áda, a ki pontosan megfigyelte őket, fölvetette a kérdést: vajjon mit csodál az egész világ a hercegnőn? magas termetét-e? vagy biztos fellépését? Volt rajta valami különös, a mi mindenkit azon megjegyzésre készítetett: ez igen előkelő hölgy. És Áda ennek a különös valaminek hiányát ösztönszerűleg és fájó szívvel érezte. Annál kellemetlenebbül hatott reá, midőn egyik barátja odasugta:

— Te, ez a gróf menyasszonya.

— Ki mondja azt? — lobbant fel Áda.

— Mindenki.

— Azt én jobban tudom, — felelé haragosan. — Mi nagyon jól ismerjük a grófot; egy betű sem igaz az egész állításból.

Barátja oltalról tekintett reá és nevetett.

Egon gróf azonnal felismerte a belépőket és csakhamar utat talált Róza oldalához.

— Oly későn, hercegnő? — szólt szemrehányással. — Egész örökkévalóság, hogy várom. Négyesünknek immár vége.

— Már? — viszonzá jól utánczolt csodálkozással. — Igazán sajnálom, gróf úr.

— Fölkérem tehát a következőre hercegnő.

— Lehetetlen, azt már dr. Ganermannak gértem oda; tudja, anyám kegyeltjének.

— Nagyon szép volt kegyedtől, hercegnő — felelte Egon csodálkozással tekintve reá?

— Igen jószágos mindenkihez, iparkodik mindenkinek örömet szerezni.

— Mindenkinek? Épen nem, — szólt hirtelen közbe. — A ki mindenkinek kedvére akar tenni, az egész világgal összekocczan. Nehány-nak a kiket kedvelek, örömet okozni és pedig nagy örömet okozni: azt jónak és szépségnak tartom; de nem mindenkinek.

— Ez a leghelyesebb, mindenesetre; — szólt dicsérettel Egon, a ki a szerelemnek azon fokán állott, melyen a szeretett nő minden szava magasabb bölcsesség és kitűnőség eredményének látszik. — Csak néhánynak óhajt örömet szerezni, — folytatá lassan és nyomatékkal. — Tudok egyet, kinek egyetlen szócska ajkairól a legnagyobb boldogságot szerezne, hercegnő!

Róza fülég pirult. Zavarodottan legyezőjével játszott.

— Egyet, a kinek sorsa kezében van, hercegnő!

Még mindig néma volt. Egyet mozdult, mintha tovább akarna menni, Egon útjába állt.

— Nevét sem akarja tudni?

— Nem vagyok rá kíváncsi, gróf úr.

— Mindegy; meg kell tudnia. Én vagyok az. A legboldogabb emberré tehet, ha elhatározza magát, hogy igent mond nekem.

Felelet helyett lesütött szemmel fejét rázta.

— Ne legyen ez utolsó szava, hercegnő! Bármennyire is megérdemli a szerelmet, hivatkozva nem talál sohol. Ne adjon most elhatározó feleletet, ne ebben a zajban. Gondolkodjék fölülte, szokják a gondolathoz, hogy szeretem; néhány nap mulva elmegyek megtudni, hogy mit határozott?

Igen kedvesnek látszott zavarában; pajkos szeméi szeliden pihentek a kérőn, arcza szégyenlős és könnyörgő kifejezést öltött, midőn félhalkan megszólalt:

— Ne haragudjék, igazán sajnálom, de feleletem sohasem lehetne más mint ma.

— Csak nincs eljegyezve.

— Nem vagyok, ó nem.

— Vagy talán más... boldogabb nyerte meg szívét?

— Ez oly kérdés, melyet nem lett volna szabad kockáztatnia, Heisterberg gróf, — válaszolá szigorúan, szikrázó szemekkel, — elégedjék meg vele, hogy nemet mondok.

— Mig azonban el nincs jegyezve vagy férjhez nem ment, föl nem adom reményemet, — erősíté határozottan. — Ismételni fogom kérdésemet, és ha tíz, husz évig egymásután kell, is tennem; csak akkor mondok le kegyedről ha másé lesz.

Róza mélyen meg volt hatva, szeméi könnyektől ragyogtak. Miért nem szerethette ezt a becsületes, ezt a jólelkű férfit? Valóságos végzet volt, mely érzéketlen szívét kivette hatalma aiól.

— Husz év mulva! — ismétlé hasztalanul erőltetett tréfával; — mily borzasztó vén kisasszony leszek akkor!

— Ne tréfáljon, hercegnő, az én lelkütem borzasztóan komoly — válaszolt Egon busan. A mit mondtam, ahhoz tartom is magam; és épen most úgy érzem, mintha nem is volna érdemes tovább élnem. Most már értem, hogy miért késett el a négyesről!... De mára megkaptam a feleletet, nem is unszolom tovább.

Elávozott és Rózával avval a különös érzettel hagyta magára, mintha gonosz könnyelműséggel valami magasztosat és szépet taszított volna el magától.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Készül a kompromisszum

Bécs, június 9. (Saját tud. távirata.) A kompromisszum alakját ma végre sikerült a két kormánynak megállapítani. *Thun* gróf osztrák miniszterelnök délután fél négy órakor megjelent a magyar miniszteri palotában s *Széll* Kálmán miniszterelnökkel egy órát konferált. *Thun* gróf távozása után *Széll* Kálmán Széchenyi Manó gróf személy körüli miniszterrel tárgyalt.

A két miniszterelnök megállapodott teljesen a szövegezésre nézve s ezt holnap a felség elé terjesztik jóváhagyás végett. A magyar miniszterelnök a két tanácskozás után már délután fél ötkor a felség előtt volt kihallgatáson s ennek végeztével táviratozott Budapestre, hogy *Hegedüs* Sándor, *Darányi* Ignác, *Lukács* miniszterek még este Bécsbe jöjjenek a holnapi közös tanácskozásra.

A kompromisszum tartalmát holnap teszik közé, melyből már egy bizonyosnak látszik, az hogy *Thun* gróf kötelezte magát, hogy Ausztriában a kiegyezést a 14. § utján lépteti életbe, a magyar kormány pedig az ő módszerének szemet huny.

Bécs, június 9. (Saját tudósítónk távirata.) *Goluchovszky* gróf délelőtt a királynak jelentést tett arról, hogy a kompromisszum a kormányok közt létrejött s hogy ennél fogva közbenjárása eredményes volt. A király ezután magától a magyar miniszterelnöktől óhajtotta hallani az eredményt, s ennek következménye volt *Széll* Kálmán délutáni kihallgatása.

Budapest, június 9. (Saját tud. táv.) A szabadelvű klubban nagy megnyugvást keltett a megegyezés híre, melyet *Lukács*, *Darányi* Ignác, *Hegedüs* miniszterek is megerősítettek, kik *Széll* Kálmán miniszterelnök távirati hívására ma este Bécsbe utaztak, hogy holnap az osztrák miniszterekkel együtt szövegezzék meg a kompromisszumot.

A miniszterek különben a megegyezés lényegét már tegnap tudták és megbeszélték. Mindenki meg van arról győződve, hogy a magyar miniszterelnök nem adhatta beleegyezését oly kompromisszumba, mely Magyarország érdekét csak jegcsekélyebb mértékben is csorbítaná.

Bécs, június 9. (Saj. tud. táv.) Az új megállapodás a gazdasági kiegyezést illetőleg — hír szerint — vámszövetség 1906-ig, ha az osztrák kormány beleegyezik a *paritátos bankszervezet nyomában való fogantatásába*.

Parlament körökben lehetségesnek tartják, hogy az 1903-ig kötött nemzetközi kereskedelmi szerződéseket meghosszabbítják a Magyarországgal kötött szerződések lejártáig 1906-ig.

Tűzvész Bártfán.

Budapest, június 9. (Saj. tud. táv.) Bártfáról távirják, hogy ott nagy tűzvész dühöngött, mely a főtér legnagyobb 15 házát elhamvasztotta. Az égő elemet a kitört szélvihar is segítette míg végre a pusztulásnak emberfeletti erővel véget vetettek.

A Dreyfus-ügy.

Páris, június 9. (Saj. tud. táv.) *Piquartot* a vádtanács ideiglenesen szabadon eresztette.

A békekonferencia.

Hága, jun. 9. A brüsszeli konferencia megállapodásait tárgyaló osztály az 55. cikket a következő kiegészítéssel fogadta el: A semleges államoknak joguk van megengedni, hogy a betegek és sebesültek átmenjenek területükön, ha másképp el nem távolíthatók a harc színhelyéről és pedig azzal a föltétellel, hogy ez az eljárás mindkét hadviselő állam irányában egyaránt alkalmazandó. A semleges kormány ezeket a sebesülteket és betegeket, mielőtt területére bebocsátotta őket, csak annak az országnak adhatja ki, a melyhez tartoznak. Az osztály azután folytatta az idegen területen való katonai jogok kérdésének tárgyalását. Egyelőre csak ideiglenesen szavaztak a 3. 4. 5. cikkek fölött. A végleges szavazás csak az egész egyezményjavaslat fölött való határozathozatal után lesz. A mai szavazással a 3. cikket főtartották és a 4. cikket törölték. Az 5. cikknél egyenlő volt a szavazatok aránya, a miért is ez a cikket a legközelebbi ülésen újra tárgyalják.

Martens orosz megbízott június 15-én a Britt-Guyana és Venezuela között támadt határvillongás ügyében kiküldött választott bíróság tárgyalásaira Párisba utazt. és a tárgyalások befejezésével visszatér Hágába. (M. T. I.)

Az angol alsóházról.

London, június 9. Az alsóház mai ülésén Brodrick parlamenti államtitkár kijelentette, hogy a Tonga-szigetekkel kötött egyezmény semmiféle terhet nem ró az angol kormányra, tehát az egyezmény közlése nem szükséges. A kínai kérdéssel szövegezésre utalt az államtitkár, a melyből kitűnik, hogy az orosz kormány a vasúti tarifa kérdését annyira technikusnak tartja, hogy nem volt szükség arra, hogy ez a kérdés fölvegyék az előzetes egyezménybe. Ezt a kérdést, ha eljön az ideje, szabályozni fogja a két kormány. Az angol kormány mindig azon lesz, hogy megakadályozza, hogy az angolárakra a kínai vasutakon különbözeti tarifát alkalmazzanak. Az angol orosz egyezménynek az a záradéka, a mely Oroszországnak azt a jogot biztosítja, hogy a manduriai vasutakhoz délnyugati irányban csatlakozó vonalakra szóló koncessziókat támogassa, az angol kormány nézete szerint nem jelenti a Pekinggel való vasúti összeköttetést. (Magyar Távirati Iroda.)

Transzvál.

London, jun. 9. A Times a bloemfonteini tárgyalásokról szóló mai vezércikkében azt mondja, hogy a tárgyalások barátságos hangja és *Milner* barátságos rábeszélése a tárgyalások meghiusulása nyomán várható veszedelmeket a legkisebb fokra redukálta. *Milner* a nyugalom és Transzvál állandó függetlensége érdekében tagadhatatlanul mérsékelt kívánsókat hangoztatott *Krüger* elnök előtt, de *Krüger* visszautasította ezeket a kívánságokat a transzváli oligarkia érdekében, a melynek követeléseiből egy jótányit sem akart engedni. Ha *Krüger* — mondja a nevezett lap — a transzváli utlandereket kívánságuk szerint állampolgárokká tenné, az egész kérdés el volna intézve.

A Daily Graphic értesülése szerint az angol kormánya bloemfonteini tárgyalások balsi-

kere következtében támadt helyzetet rendkívül komolyan tartja. Ha — ugymond — a dél-afrikai köztársaság tovább is ragaszkodik mostani magatartásához, akkor Angliának nem marad már más útja, mint erőszakkal keresni a bonyodalmak megoldását. A helyzet ma olyan, hogy Anglia kénytelen a londoni egyezmény azonnali, teljes végrehajtásához ragaszkodni.

A Daily Chronicle úgy véli, hogy Chamberlain-nek az utlanderek kérvényére vonatkozó válasza, a melyet most kell átadni a bur kormánynak, nem foglal magában ultimátumot, de minden kétséget kizár arra nézve, hogy utána majd ultimátum fog következni, ha a transzváli kormány nem tesz bizonyos engedményeket.

London, június 9. A Timesnek jelentik Fokvárosból e hó 7-iki kelettel: A bloemfonteini tárgyalások befejeztével *Krüger* elnök azt mondta, hogy nagyon örül neki, hogy a tárgyalások oly barátságos módon folytak és reméli, hogy jövőre jobban megértik egymást. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Szőlőbirtokosok figyelmébe. A nagyváradi városi szőlőtelepen e héten a kapás napszám 80 kral, a kötő napszám pedig ötven kral lesz fizetve. Nagyvárad, 1899. június hó 10-én. *Hegybíró*.

A szegedi orsz. mezőgazdasági kiállítás bejelentési határideje. A kiállítás rendező bizottsága nem akarván elzárkózni a több helyről felhangzó óhajtás előtt, a bejelentési határidejét úgy az előállatkiállításnál mint a gépkiallításnál is június 30-ig meghosszabbította, úgyhogy most az összes csoportok bejelentési határideje június 30-án jár le, csak a kertészeti és gyümölcskiállításnál fogadnak el augusztus 1-ig bejelentéseket.

Berlini Victoria. A május 17-én megtartott közgyűlésen a berlini Viktoria biztosítótársaság részvényesei az igazgatóság és a felügyelő-bizottság javaslatára elfogadták az 1898. év tiszta nyereségének felosztási módját. Ez a tiszta nyereség 10.241.621 márka volt, a múlt évi 8.392.360 márkával szemben. Ennek következtében a Viktoria részvényeseinek 189 márkát fizet részvényenként, a nyeresévesedéssel baleset ellen biztosítottaknak az évi díj 38 százalékát, a népbiztosítási osztályba tartozóknak az évi díj 25 százalékát és a baleset nyeresévesedéssel biztosítottaknak a biztosítási összeg 3 százalékát fizeti. Tekintettel az első biztosítási évekre vonatkozó határozatra, hogy ugyanis az osztalék az évi díjnak legallább 10%-át kell hogy képezze, a fentiek szerint a nyeresévesedésre jogos biztosításokra 1898-ban 10%, 1897-ben 10%, 1896-ban 12%, 1895-ben 15%, a korábbi esztendőkre pedig 3%-kal növekszik, úgy, hogy a nyeresévesedés kezdő éve, 1878 óta részszedő biztosításokra az évi díj 63%-a esik. A Viktoria egyéb pénzügyi és üzleti eredményére vonatkozólag a társaság üzleti jelentéséből a következőket vesszük ki:

Az élet- és balesetárazatban beterjesztett összes ajánlatok száma 636.905, amelyből az életbiztosítási osztályra 198.562.470 márka értékben 615.230 ajánlat, a balesetosztályra pedig 1.625.872 márka díjjal 21.675 ajánlat esik. Az összes díj és kamatbevétel 66.842.356 márkát tett ki, ami az előző évvel szemben 10.252.864 márka többletet jelent. Az összes tartalék 178.729.953 márka és az összes aktívák 191.351.664 márkára rugnak. Ugy mint az előző években, 1898-ban is kedvező eredménye volt minden ágazatnak. A baleset árazatban a díjbevétel 8.258.280 márkát tett. Az életbiztosítási ágazatban a biztosítási állomány 1898 végén 1.369.734 kötvény volt 696.515.605 márka biztosítási összeggel és a járadék-biztosítási osztályban 610.806 márka járadékkal. Az állomány fokozódása 264.558 kötvény 90.654.541 márka biztosítási összeggel. Ezek az összegek magukban foglalják az eredményt a népbiztosításnak is, amelyben 596.156 ajánlatot nyújtottak be 111.924.513 márka biztosítási összeggel, amelyből 407.614 kötvényt 77.847.640 márka értékben kiállítottak és beváltak

Az év végén az állomány 1,277,083 kötvény volt 249,321.110 márka értékben. A halálesetre vonatkozó számadatok is az előző évekhez hasonlóan kedvezőek. Biztosítottak halálával csak 2,525,808 márka vált esedékessé és a halálozások kedvező aránya következtében 1,980,758 márkára rug a nyereség. A Viktória összes (tehát a nyereségben részesedő biztosítottak javára való visszatérítést is beleértve) osztalék-alapja a haláleseti biztosításoknál (bennfoglalva a hadbiztosítási alapot is) 15,070,402 márka, életési biztosításoknál 969,152 márka, a népbiztosításoknál 8,568,005 márka, a balesetbiztosításoknál 3,646,663 m., összesen 28,254,224 márka. Ezenkívül a társaságnak mint tőkenyereség és külön tartalék 1,509,457 márka áll rendelkezésére. Vezérigynök Nagyváradon: Szandicz Adolf, Bémer-tér.

A szegedi élőállat kiállítások. A szegedi országos mezőgazdasági kiállításnak egyik legérdekesebb látni valója lesznek az élő-állatkiállítások. Az állatkiállításra már eddig közel ezer drb állat van bejelentve, dacára, hogy a bejelentési határidő még csak július 1-én jár le. A kiállításon impozáns mennyiségben lesz tehát bemutatva az Alföld érdekes tenyészanyaga.

Tokaj-Hegyalja borai a szegedi kiállításán. A lapokat nemrégiben bejárta a hír az ország sok vidékén kiderített borhamisítási manipulációkról szóló közleményekkel kapcsolatban, hogy világhírű bortermelő vidékünk Tokaj-Hegyalja sem igen rendelkezik már a világ legzamatosabb nedűjével. Mint értesülünk, e minden alapot nélkülöző hírrel ellenkezőleg Tokaj-Hegyalja bortermelőgazdái és pinceszőlajdonosai között erős mozgalom indult meg, hogy a Szegeden tartandó borkiállításán minél számosabban részt vegyenek, bebizonyítására annak, hogy még nagymennyiségű borkészlettel rendelkezik Tokaj-Hegyalja. Ezzel kapcsolatban közöljük azt is, hogy az ország többi bortermelő vidéken is — tegnap jeleztük, hogy Nagyváradról is — készülnek a kiállításban való részvételre és már eddig is számos bejelentés érkezett be.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Értéktőzsde

Budapest, június 8.

Az irányzat nyugodt.

Osztrák hitel	357.80
Magyar hitel	357.50
Allamvasut	361.—
Rimamurányi	311.—
Magyar jelzálog	242.50
Salgótarjáni	636.—
Wagon-kölcsön	623.—
Villamosvasut	225.—
Magyar leszámítoló	353.25
Iparbank	104.25
Budapest közuti	404.50
Kereskedelmi	101.50
Déli vasut	178.—

Bécs, június 8.

Az irányzat nyugodt.

Osztr. hitel	360.70
Magyar hitel	389.1/2
Allamvasut	360.1/4

Határidők.

Készáru buzában az irányzat lanyha volt, és 20000 m.-m. forgalom volt ezek változatlanul jegyeztettek.

Budapest, június 8.

Buza áprilisra	8.78
Buza októberre	4.62
Tengeri jul.	6.87
Rozs őszre	5.50
Zab őszre	5.50
Tengeri augusztusra	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1899. július 8-án.

Magyar aranyjárdék 4%	119.50
Magyar koronajárdék	97.05
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,1/2%	120.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2,1/2%	101.—
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	120.25
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	55.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.30
Horváth-szlavón földtehermentesítési kötvény	96.75
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	160.50
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	138.—

Osztrák járadék papírban	100.50
Osztrák járadék ezüstben	100.10
Osztrák járadék aranyban	119.75
Osztrák korona járadék	100.25
Osztrák államsorsjegyek	139.25
Osztrák magyar bankrészvény	915.—
Magyar hitelbankrészvény	388.75
Osztrák hitelintézeti részvény	360.30
Párisi vista	358.—
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.54
Németbirodalmi márka	58.90
London vista	47.80
20 márkás arany	11.78

Köszönet-nyilvánítás.

Wilhelm Ferencz neunkircheni (Alsó-Ausztria) gyógyszerész urnak, — a köszvény és csusz elleni vértisztító thea feltalálójának.

Köszvény és rheuma tisztít it.

Hogy a nyilvánosság elé lépek, azt azért teszem, mert legfőbb kötelességemnek tartom, hogy Wilhelm neunkircheni gyógyszerész urnak, azon szolgálatáért, melyet nekem kínos csusz bántalmaim alkalmából vértisztító theájával tett, legforróbb köszönetemet nyilvánítsam; de egyuttal azért is, hogy mindazok figyelmét, kik hasonló kínos bántalmakban szenvednek, erre a kitűnő hatású theára felhívjam. Képtelen vagyok arra, hogy még csak megközelítőleg is ecseteljem átélte szörnyű fájdalmimat, melyek teljes 3 éven át, minden legkisebb időváltozás alkalmával tagjaimat gyötörték s melyekre hasztalan ferestemgyógyirt s könnyebbülést a bádeni kénes fürdőkben. Ejeken át álmatlanul hánykolódtam ágyamban, étvégnyam észrevehetőleg csökkent, arczomról eltűnt az életkedv, de eltűnt testi erőm is. Es a fentebb említett thea 4 heti használatát után nemcsak hogy tökéletesen megszabadultam fájdalmaitól, hanem ma, midőn a theát közel 6 hónapja, hogy nem iszom, tökéletes javulást érzek egész testemben. Személyes meggyőződésem alapján merem állítani, hogy mindazok kik hasonló kínos betegségeikben ezen theát választják gyógyszerül, áldani fogják annak feltalálóját: **Wilhelm Ferencz urat.**

Kiváló tisztelettel
Streitfeld főhadnagyé,
szül. Butschin grófnő.

Kapható minden gyógyszerárban.

NAGYVÁRADI SZINKOR.

Evadbérllet 39. szám. Kisbérllet 39. szám.
Páratlan. Páratlan.

Ma szombaton 1899. június 10-én

kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:
itt először

A mosoly.

Dramolette 1 felvonásban. Irta: Ifj. Szász Károly.

SZEMÉLYEK:

Edömér várur	Vágó Béla
Jolántha, leánya	Bajor Riza.
Udvari bolond	Leővei Leó.
Dajka Jolánthánál	K. Árpási Kata
„	Tompa K.
„	Janovics Jenő.
„	Szerdahelyi Ferencz
„	Bonis Lajos.
„	Lantos J.
1 jónálló	Bihari Ákos
ván, ifju lovag	—

Ezt követi. !! itt először !!

Rózsatóvis.

Eredeti dramolette 1 felvonásban. Irta: Karácsonyi A.

SZEMÉLYEK:

Marie, festőnő	Hatala Györgyike.
Pierre, 14 éves	Turchányi Olga.
Huba Imre	Tompa K.

Záradékul:

Paraszt-becsület.

Opera 1 felvonásban. Irta: Targioni és Tozzetti.

SZEMÉLYEK:

Lucia	Korányi Frida.
Santuzza	Székely Irén.
Lola	Perényi Magit.
Turiddo	Mezei Mihály.
Alfio	Felér József.

Helyárok: Alsó páholy 4 forint, felső páholy 3 forint. Támlásszék I—VIII sorig 1 forint. IX—XI sorig

80 krajczár. Zártszék I., II. és III. sor 60 krajczár. Első emelet. I. sor 50 krajczár, második sortól 40 krajczár: földszinti állóhely 40 krajczár. Katona- és diákjegy a földszinten 30 krajczár. Közép karzat 30 krajczár. Oldal karzat 20 krajczár.
Egy szinlap ára a pénztárnál 10 krajczár.

Kezdeté fél 8, vége 10 óra után.

Holnap vasárnap, 1899. június 11-én
Délután fél négy órakor. Fél helyárrakkal.

Argirus királyfi és Tündér Ilona.

Eredeti néprege, dalokkal és tánczzal 7 képen. Irta: Szigligeti E.

Este fél 8 órakor. Rendes helyárrakkal.

A cigány.

Eredeti népszimű, 3 felvonásban. Irta: Szigligeti E.

Dr. VUOSKICS GYULA.

Főnyeremény
500.000
Márka.

Szerencse
Hirdetés!

A nyereményekről
az állam
vállal kezeséget

Felhívás

a hamburgi államsorsjáték nyereményeiben
való részvételre, mely

11 millió 349.325 Márka

biztos nyereményt helyez kilátásba.

Ez előnyös sorsjáték nyereményei, melyek csak **118.000** sorsjegyre vonatkoznak, a következők:

Legnagyobb nyeremény 500.000 Márka.

Jutalomdíj 300,000 Márka	26 nyer. á 10,000 Márka
1 nyer. á 200,000 „	56 „ á 5000 „
1 „ á 100,000 „	106 „ á 3000 „
2 „ á 75,000 „	206 „ á 2000 „
1 „ á 70,000 „	812 „ á 1000 „
1 „ á 65,000 „	1518 „ á 400 „
1 „ á 60,000 „	40 „ á 300 „
1 „ á 55,000 „	140 „ á 200 „
2 „ á 50,000 „	36952 „ á 155 „
1 „ á 40,000 „	9959 „ á 134, 104, 100
1 „ á 30,000 „	9351 „ á 73, 45, 21 M,
2 „ á 20,000 „	egészben 59,180 nyeremény,

melyek néhány hónap alatt 7 osztályban biztosan kihuzatnak.

A főnyeremény az I. osztályban 50,000 Márka. a II. oszt. emelkedik 55,000 Márkára, a III. oszt. 60,000 M., a IV. oszt. 65,000 M., az V. oszt. 70,000 M., a VI. oszt. 75,000 M., a VII. oszt. 200,000 M., a jutalom nyereménynyel 300,000 Márkától egész 500,000 Márkáig.

Az első osztályu sorsjátékra, mely hivatalosan biztosítva van

egész sorsjegy 3 frt 50 kr
1/2 „ 1 „ 75 „
1/4 „ — „ 90 „

Az első osztályu nyeremények jegyzékét, valamint a többiek tervezetét kívánatra ingyen és bérmentve küldöm meg bárkinek.

Minden sorsjegytulajdonosnak a huzásokról jegyzékét fogok küldeni.

A kifizetés és pénznyeremények expedálását magam közvetitem a nyerőkkel, a huzás után azonnal és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalvány vagy utánvét ellenében teljesítek.

A megrendeléseket legjobb azonnal megtenni, vagy a legközelebbi huzásig:

i. évi Junius 21-ig.

Tisztelettel

id. HECKSCHER SAMU

bank- és váltó-irodájában

Hamburg.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1899. évi május 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	1 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	5 25	1 24	4 06	2 29	6 05
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 55	—	Nagykátá >	10 20	3 00	7 54	10 16	—	Debreczen >	6 46	3 —	5 22	3 56	8 20
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 37	4 49	Szolnok >	11 19	3 56	9 27	11 31	—	Érmihályfalva érk.	7 29	4 01	6 35	4 58	9 47
Bucsa >	—	—	9 33	8 52	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 28	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka >	—	—	9 50	9 11	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17	Sz. v. Sz. v. Sz. v. Sz. v. Gy. v.					
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 32	6 13	Sáp >	† 1 17	† 5 48	12 24	2 27	5 38	Érmihályfalva ind.	6 36	11 09	5 27	9 14	8 15
Élesd >	† 1 48	† 7 59	10 25	9 49	6 42	B.-Ujfalu >	1 33	6 03	12 46	2 47	6 04	Debreczen >	3 37	12 36	8 15	10 27	9 01
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány érk.	5 13	1 45	9 45	11 28	9 48
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés—Debreczen—Nagy-Léta					
Várad-Velenceze >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56	V. v. V. v. V. v. V. v.					
Nagyvárad érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 21	Nagy-Léta-	5 25	1 05
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad érk.	2 11	6 39	1 48	3 42	7 22	Sáránd >	9 28	5 06	Vértés ind.	—	—
Püspöki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	6 46	2 06	3 58	12 20	H.-Bagos >	9 41	5 17	M.-Pályi >	5 47	1 30
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze >	2 24	—	2 30	4 05	12 29	H.-Pályi >	10 05	5 41	H.-Pályi >	6 03	1 48
Mező-keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely >	—	—	2 41	4 16	12 41	M.-Pályi >	10 20	5 55	H.-Bagos >	6 18	2 05
Mező-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 15	3 03	4 38	1 15	N.-Léta-	—	—	Sáránd >	6 40	2 29
B.-Ujfalu >	3 18	9 23	12 29	12 05	4 16	Élesd >	† 3 04	† 7 28	3 21	4 56	1 43	Vértés érk.	10 43	6 15	Debreczen é.	7 18	3 13
Sáp >	† 3 33	† 9 38	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	7 50	3 45	5 20	2 21	Sáránd—Derecske, Derecske—Sáránd.					
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka >	—	—	4 06	5 43	2 57	Sáránd ind.	9 38	5 16	Derecske ind.	6 00	1 49
P.-Ladány >	4 03	10 06	1 34	1 19	5 31	Bucsa >	—	—	4 27	6 04	3 26	Derecske érk.	9 57	5 35	Sáránd érk.	6 20	2 09
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá >	4 16	8 37	4 53	6 31	4 00						
Nagy-K >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	4 52	9 08	5 32	7 16	4 55						
Budapest érk.	7 50	01 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár érk.	5 55	10 08	6 59	8 33	7 04						

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Szeged ind.	3 40	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 30	7 00	Arad ind.	5 10	11 20	9 37
Ósi >	10 30	4 41	7 16	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05	7 50	Gyula >	12 21	6 44	10 01	Kurtics >	5 39	11 52	10 07
Less >	10 48	5 01	7 52	Orosháza >	5 41	11 54	9 20	Békés-Csaba >	2 23	7 18	4 32	Kétegyháza >	6 14	12 31	10 54
Gyapju >	10 56	5 10	8 05	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Kétegyháza >	2 54	7 45	5 03	Békés-Csaba >	6 47	2 33	4 50
Cséffa >	11 0 —	5 19	8 29	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Kurtics >	3 28	8 21	5 38	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Szalonta >	11 26	5 44	8 46	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Arad érk.	3 55	8 48	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31
Kötegyán >	11 46	† 6 05	9 15	Kötegyán >	† 7 57	3 39	6 10	Szombatság-Rogoz—Dobrest. Dobrest—Szombatság-Rogoz.							
Sarkad >	11 57	6 17	9 31	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	Dobrest ind.	4 22	6 36		
Gyula >	12 21	6 44	10 01	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Nánhegyesel >	† 6 34	† 8 21	Nánhegyesel >	† 4 32	† 6 46		
Csaba >	2 10	7 41	4 44	Gyapju >	—	4 42	7 29	Dobrest érk.	6 44	8 31	Szombatság-Rogoz érk.	4 56	7 10		
Orosháza >	3 10	9 10	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51								
H.-M.-Vásárhely >	4 00	10 02	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16								
Szeged >	4 35	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31								

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma				Gyoma—Nagyvárad.			
	V. v.	Sz. v.			Sz. v.	Th. v. sz. sz.			V. v.	Sz. v.			Sz. v.	V. v.	
Nagyvárad ind.	3 50	2 40	Vaskóh ind.	4 30	2 —	Nagyvárad ind.	5 50	2 37	Gyoma ind.	3 40	2 30				
V.-Velenceze >	4 05	2 51	Lunka-Rézbánya >	† 4 42	† 2 43	Ósi >	6 08	2 51	Déva-Ványa >	4 37	3 32				
Félix-Fürdő >	4 32	3 13	Szudrics >	5 09	3 12	Új-Palota >	6 23	3 05	Körös-Ladány >	5 13	4 25				
Kardó >	4 50	3 27	Belényes >	5 37	3 52	Gyires >	6 41	3 17	Szeghalom >	5 40	4 55				
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	Sonkolyos >	† 5 58	† 4 15	Körös-szeg >	7 02	3 36	Vésztő >	6 12	5 36				
Tasádfő >	6 07	4 31	Belényes-Ujlak >	6 10	† 4 27	Szakál >	7 39	4 05	Köt >	6 38	6 08				
Drág-Cséke >	6 30	4 45	Borz >	† 6 19	† 4 37	Nagy-tóti >	7 55	4 21	Íráz >	6 52	6 23				
Magyar-Cséke >	6 50	† 5 —	Sólyom >	6 35	4 58	Komádi >	8 25	4 32	Komádi >	7 10	7 02				
Dusesd >	† 7 05	† 5 12	Gyanta >	6 56	† 5 19	Íráz >	8 42	4 49	Nagy-tóti >	7 22	7 14				
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	Höllöd >	7 10	5 34	Köt >	9 19	5 14	Szakál >	7 48	7 49				
Höllöd >	7 58	5 58	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	Vésztő >	9 44	5 32	Körös-szeg >	8 11	8 13				
Gyanta >	8 12	6 11	Dusesd >	† 7 55	† 6 34	Szeghalom >	10 34	6 15	Gyires >	8 33	8 38				
Sólyom >	8 38	6 36	Magyar-Cséke >	† 8 07	† 6 49	Körös-Ladány >	11 —	6 31	Új-Palota >	8 47	8 53				
Borz >	† 8 53	† 6 50	Drág-Cséke >	8 26	7 17	Déva-Ványa >	12 03	7 21	Ósi >	9 03	9 13				
Belényes-Ujlak >	9 05	7 01	Tasádfő >	8 40	† 7 33	Gyoma érk.	12 45	8 06	Nagyvárad érk.	9 20	9 32				
Sonkolyos >	† 9 18	† 7 13	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	Nagyvárad—Érmihályfalva Érmihályfalva—Nagyvárad.									
Belényes >	10 04	7 47	Kardó >	9 27	† 8 31	Nagyvárad ind.	6 50	5 43	Érmihályfalva ind.	5 05	5 20				
Szudrics >	10 27	8 09	Félix-Fürdő >	9 40	† 8 45	B.-Püspöki >	7 17	5 59	Érselind >	5 37	6 01				
Lunka-Rézbánya >	10 56	† 8 34	V.-Velenceze >	10 01	9 09	Bihar >	7 44	6 22	Székelyhid >	6 14	6 46				
Vaskóh érk.	11 12	8 49	Nagyvárad érk.	10 11	9 19	Paptamási >	8 13	6 48	Nagykátya >	6 27	7 00				
Székelyhid—Margitta Margitta—Székelyhid															
	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	
Székelyhid ind.	9 50	7 55	Margitta ind.	4 35	4 45	Gyapoly >	8 29	7 03	B.-Diószeg >	6 42	7 20				
Apátkeresztur >	10 46	8 41	Monos-Petri >	4 46	4 56	B.-Diószeg >	8 52	7 24	Gyapoly >	6 59	7 8				
V.-Ábrány >	11 03	8 55	V.-Ábrány >	4 57	5 08	Nagykátya >	9 07	7 38	Paptamási >	7 24	8 04				
Monos-Petri >	11 16	9 06	Apátkeresztur >	5 13	5 26	Székelyhid >	9 40	8 03	Bihar >	7 45	8 28				
Margitta érk.	11 28	9 16	Székelyhid érk. reg.	5 54	6 07	Érselind >	10 08	8 26	B.-Püspöki >	8 05	8 52				
Fürdő-vonatok.															
	Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig
—	—	—	9 05	11 27	—	—	—	10 23	Nagyvárad ind.	7 30	9 50	—	—	—	—
30	15	10	9 12	11 32	2 34	4 25	5 44	7 25	Nagyvárad vásártér	7 20	9 40	1 05	2 36	3 50	5 52
40	22	15	8 42	11 04	02 07	3 51	5 15	6 58	Várad-Velenceze	7 40	10 —	1 40	3 01	4 15	6 07
40	22	15	8 38	11 —	02 03	3 47	5 11	6 54	Rontó	7 54	10 14	1 33	3 14	4 29	6 20
40	22	15	8 20	10 42	01 52	3 35	4 54	6 43	Püspök-fürdő	7 59	10 19	1 38	3 19	4 34	6 25
									Félix-fürdő	8 17	10 37	1 51	3 32	4 51	6 39

† A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve. — A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 perzig terjedő éjjeli időt jelenik meg.
 A *-galjelzettek feltételes megállóhelyek.